

לנוער

התבוננות פנימית ונושאים שעל סדר היום

עם הרב קוק

לחודש אלול

התשובה

מושג 'התשובה' יכול להיתפס בטעות רק בצורה הטכנית-מצומצמת שלו, של שינוי מעשים 'כאלה' למעשים 'אחרים'. מי שכזו היא היכרותו עם 'עולם התשובה', עלול אוטומטית להרגיש ריחוק, ואפילו קצת חשש, מחודש אלול ומהימים הנוראים.

מה עוד אם תשובה תלויה בהצלחה בשינוי בעולם המעשי – דבר הדורש זמן ותהליך – כי אז עלול להיווצר מצב של "דשדוש" במקום, עם הצלחות וכשלונות, הגוררות תחושות של החמצה ושל יאוש.

מרב הרב קוק זצ"ל מסביר שמושג 'התשובה' הוא יותר רחב מאשר אופיו המעשי, וגם אם יש לפעמים מניעות זמניות מלהשתפר במעשים מסוימים – אין הצלחת התשובה תלויה בכך. לדעתו של הרב קוק יש לאחוז חזק בעיקרון היסוד של התשובה, והוא פיתוחה של האישיות וחיבורה לתכנים רוחניים יותר.

בסופו של דבר, יתקיים דבר הפסוק "ומל ד' אלוקיך את לבבך", ובזכות התשובה הזו, תהיה גם שעת הכושר לתיקונים המעשיים והפרקטיים, גם אלה שלנו נדמה היה שלא ניתן לשנותם.

"התשובה העליונה... יסודה היא ההשכלה הקדושה והתאדרות ההשגה בנועם ד', היא המקור והבסיס לתשובה התחתונה של היישרת המעשה... ואם... התשובה התחתונה מנועה ממנו לשעה, מלהשיגה בכל שלימותה, ירוץ אל התשובה העליונה... ובמשך הזמן תביאהו התשובה העליונה גם לידי תשובה תחתונה, שהיא קדושת המעשים הפרטיים..."

[אורות התשובה טו ו]

שלכם,

עומר.

לחודש אייר

להרים את הראש - אל ירושלים!

מסופר כי כאשר שהה מרן הרב זצ"ל בשוויץ בימי מלחמת העולם הראשונה, והגיעו אליו

ידיעות קשות על מצב היישוב בארץ – היתה רוחו של הרב נכאה.

מארחו בעיר בזל הרב שלמה זלמן פינס זצ"ל רצה להפיג את צערו, על ידי הסחת הדעת בטיול בהררי-עד – "הרי האלפים" - המושלגים שבשוויץ. כאשר הלכו וטיילו שם, נראה מרן הרב זצ"ל שקוע בהרהוריו ועיניו מושפלות מטה, כאשר איננו מביט כלל אל סביבתו. עורר אותו הרב שלמה-זלמן ואמר לו: "רבי, שא נא עיניך וראה, מה נהדרים ההרים האלה!"

נשא הרב עיניו ואמר כמתוך חלום: "כן, כן, ירושלים הרים סביב לה..."

(על פי מועדי הראי"ה, הרב מ"צ נריה, עמוד 432).

סיפור זה של מרן הרב זצ"ל, כאשר הוא שקוע כולו באהבת ארץ הקודש, נוגע בנקודה רגישה.

לצערנו, יש בדור שלנו, כאלו המערערים על טוב החיים בארץ, וחלקם אף קמים ועוזבים

אותה.

זאת יש לדעת, שטעות היא להאשים רק את המיעוט ולומר כי "זה הוא רק קומץ שולי..."

שכן המיעוט לא היה פועל את פעולתו זאת, אילולא הסביבה היותר רחבה, ההמון, המאשרה

ואפילו בשתיקה.

כמו שאומרים: "מחבל יוצא לפגוע, אבל אלף מאשרים בשתיקה!".

בדורנו, צריך לחזק גם את מי שנשאר בארץ, ולבדוק עד כמה הישארותו כאן היא מכח

ההתמדה היינו 'בלית ברירה', או לחילופין מכח בחירה והתלהבות ומתוך אהבת הארץ.

עלינו לפעול לחזק ולתקן ענין זה!

אך מלבד המסר הזה, ישנו מסר נוסף בסיפור זה על מרן הרב זצ"ל.

אנשים שואלים, מה עליהם לחשוב או להרגיש כשקורה אסון או מכת אויב, כאלו הקורים לצערנו בעת האחרונה?

מסיפור זה למדנו כי גם כאשר היה מרן הרב זצ"ל במצב דומה, ובאותו שעה אף הישוב היהודי כולו היה בצרה

צריך להיות המבט- אל ירושלים!

שהרי על ירושלים דווקא נאמרו הבטחות הנביאים לשלום-עולמי, לחכמה, לצדק וליושר "כי מציון תצא תורה!"

וכאשר מרן הרב קורא לחשוב על ירושלים, אין כוונתו רק מהבחינה הגיאוגרפית, אלא בעיקר גם לחשוב על התוכן אותה מבטאת ירושלים .

כלומר, עלינו לבנות, לפתח ולשכלל. את ירושלים ואת חזונה, וכי רק לכך יש לכוון את ההרגשות ואת הרצונות,

ומהשבר - ליצור בנין. לקום ולבנות עוד חורבה מחורבות ירושלים.

כשם שכותב מרן הרב זצ"ל:

"הננו מצפים לתשועת ד', מתוך שבר רוח על צרת העולם... ועל חרבות האומה..."

והננו נושאים עין אל מקור כל אור וחיים, לחזק מעמדנו ולאמץ חילינו,

ולהצמיח לנו ישע ופדות ועזרה מקודש בקרוב.

(אגרות הראיה ג עמ' מג).

לחודש ניסן

"יצאנו ממצרים"

אם היו שואלים אותנו באיזה דור התחיל סיפורו של עם ישראל ? היינו עונים: בדור האבות, ולא בדור יציאת מצרים.

מצד שני , אנו מוצאים שהתורה ציוותה הרבה מצוות כדי להזכיר את יציאת מצרים, וכן התורה ניתנה דוקא לעם ישראל כשהיו רבים, ולא לאבות, שהיו יחידים.

זאת- למרות שבמתן תורה היו גם אנשים בעלי 'איכויות שליליות' כמו דתן ואבירם, המרגלים והמתאוננים ואילו האבות היו שלימים במעלות הרוחניות !

כל זאת מורה שמבחינת התורה נקודת ההתחלה של עם ישראל היא ביציאת מצרים כשעם ישראל מתחיל להיות עם. למה עבודת ד' קשורה דווקא לעם?

על שאלה זו עונה מרן הרב זצ"ל , שישנו חידוש בלעדי בעבודת ד' כעם ולא כיחידים. שכן תמיד היו יחידים שהיו קדושים ומוצלחים כמו נח ושם. אבל מול ההצלחה של היחידים תמיד יטענו: "הוא הצליח כי הוא רוחני כזה, אבל זה לא מתאים לכולם... (מכירים את המשפט 'ישיבה - זה רק לצדיקים'?)".

אבל שעם שלם, עם כל הגוונים השונים שלו, ועם כל העיסוק החומרי שכרוך בניהול מערכת חיים של עם – יהיה קשור לקודש – זה חידוש! ואז יודעים – שהקודש הוא שייך לכלל!

"...למען דעת, שלא רק יחידים חכמים מצוינים, חסידים ונזירים ואנשי קדש, חיים באור האידיאה האלהית, כי גם עמים שלמים... הכוללים בתוכם את כל השדרות האנושיות השונות..." (אורות – מאמר 'למהלך האידיאות בישראל').

גם בעולם עבודת ד' שלנו, נדמה לפעמים ששמירת שבת ותפילין, הם מעשים הקשורים לאנשים פרטיים. אך זה שעם שלם – כולו - מצווה לעשות את המצוות הללו - נתפס רק כדי שיהיו הרבה אנשים שלומדים תורה, מניחים תפילין ושומרים שבת. אבל מעטים הם המרגישים והמסתכלים על עבודת ד' כפרוייקט קבוצתי, פרויקט לאומי, שעושים אותו ביחד.

כך ניתן להבין את העובדה שהרבה מפסוקי התורה נאמרו לנו דווקא בלשון רבים, "והיה אם שמוע תשמעו... וקשרתם... ולמדתם...". ללמדנו שגם 'המצוות הפרטיות' שלנו הן 'מצוות כלליות' - ללמוד תורה, כדי שתהיה יותר תורה בדור; לשפר את המידות, כדי להשפיע על הסביבה שלי, להיות טוב - כדי להרבות טוב בעולם!

שלכם, עומר דודוביץ.

מאמרים נוספים:

[לחץ חברתי](#); [לחץ כאן](#)

[אהבת ישראל - על מסע המושבות](#); [לחץ כאן](#)

[להתנדב - צדיק או פראייר?](#); [לחץ כאן](#)

[הכרה במעלת עצמו](#); [לחץ כאן](#)

[על התפילה](#); [לחץ כאן](#)

[עבודת המידות](#); [לחץ כאן](#)

[גבורה פנימית - חלק א](#); [לחץ כאן](#)

[גבורה פנימית - חלק ב](#); [לחץ כאן](#)

[גבורה פנימית - חלק ג](#); [לחץ כאן](#)

[פירוד ואחדות - חלק א](#); [לחץ כאן](#)

[פירוד ואחדות - חלק ב](#); [לחץ כאן](#)

[פירוד ואחדות - חלק ג](#); [לחץ כאן](#)

[ארץ ישראל - חלק א](#); [לחץ כאן](#)

[ארץ ישראל - חלק ב](#); [לחץ כאן](#)

[ארץ ישראל - חלק ג](#); [לחץ כאן](#)

[ארץ ישראל - חלק ד](#); [לחץ כאן](#)

[עצבות ושמחה - חלק א](#); [לחץ כאן](#)

[עצבות ושמחה - חלק ב](#); [לחץ כאן](#)

[עצבות ושמחה - חלק ג](#); [לחץ כאן](#)

[עצבות ושמחה - חלק ד](#); [לחץ כאן](#)

[עצבות ושמחה - חלק ה](#); [לחץ כאן](#)

[עצבות ושמחה - חלק ו](#); [לחץ כאן](#)

[על שבת זכור](#); [לחץ כאן](#)

[למה ללכת לבית הספר?](#); [לחץ כאן](#)

[בין עבודות לחירות - חלק א](#); [לחץ כאן](#)

[בין עבודות לחירות - חלק ב](#); [לחץ כאן](#)

המאמרים הקיימים בקשימת הלינקים - מתוך עלוני לאורו בהוצאת 'אורות אברהם' ו'בית הרב קוק'